

Suom
SOTE

POHJOIS-KARJALAN PELASTUSLAITOS - LIIKELAITOKSEN

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.8.2021

1 Liikelaitoksen yhtymävaltuustoon nähden sitovat taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden sekä palvelutason toteutuminen

Tavoite	Mittari	Tavoite 2021	OVK 1	OVK 2
Taloudelliset tavoitteet				
Tilikauden tulos	Tilikauden yli/ali-jäämä	0 €	0 € ennuste	0 € en- nuste
Suunnitelmallinen investointiohjelma	Nettoinvestoinnit	1.400.000	629.820	650.000
Omistajien asettama tavoite				
Pelastustoimen palvelutasopäätöksen toimeenpaneminen.	Kehittämissuunnitelman toteutuminen 2021-2023	K/E	K	K
Toiminnalliset tavoitteet				
Kehityskeskustelut, johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi.	Kehityskeskustelujen toteuma	100 %	25 %	47%
	Kehityskeskustelujen hyödyllisyyskokema paranee v. 2020 verrattuna	K/E	-	-
Asiakastyytyväisyysmittaukset tulokset.	Yleinen tyytyväisyys > 90 %	>90 %	>95 %	
Työkykyisiä päiviä lisää	Sairauspoissaolopäivät vähenevät 4 %	> 160 pv	-441 pv -25,9 %	-249 pv -8,75 %

Taulukko 1: Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Laitoksen taloudellinen tulostavoite (ylijäämä ennen satunnaisia eriä) on 0 euroa. Pelastuslaitoksen nettoinvestointien määrä vuodelle 2021 on 1.400.000 euroa.

1.1 Talouden toteutuminen

Toimintatulojen toteuma oli elokuun lopussa 18,45 milj.€ (65,7 %) ja toimintamenojen toteuma oli 18,19 milj.€ (64,7 % sis. poistot). Toimintatulot ovat lisääntyneet 9,5 % ja toimintamenot 7,4 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Koronatilanteen aiheuttaman poikkeusolojen vaatimat toiminnalliset muutokset ovat lisänneet pelastuslaitoksen menoja 57 900 eurolla.

	TA 2021	8/2020	8/2021	Muutos %
Toimintatulot	28098	16842	18447	+ 9,5%
Toimintamenot	-28098	-16934	-18189	+ 7,4%
Liikelylijäämä	0	-92	258	+381,6%

Taulukko 2: Talouden toteutuminen

Elokuun toteutuneen taloustilanteen perusteella huomioiden kaudelle kuuluvat kirjaamattomat tuotto- ja kuluerät on arvioitavissa, että pelastuslaitoksen talous toteutuu suunnitellusti.

Talouden ennustamista vaikeuttavat ensihoitopalveluiden x-tehtävien ja ajettujen kilometrien muutokset. Toimintatuottojen on arvioitu toteutuvan 100 000 euroa talousarviota pienempänä.

Elokuun loppuun mennessä investointien toteuma oli 0,65 milj.€.

Pelastustoimen palvelutuotantoa on uudistettu päätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti mm. toteuttamalla Ilomantsin, Kiteen ja Nurmeksen paloasemien lisäresursointi ja varalaolojärjestelmän muutokset sekä kehittämällä pelastustoimen ja ensihoidon välistä moniammatillisten yksiköiden toimintaa. Nurmeksen paloasemahanke on rakennusvaiheeseen ja Joensuuun kantakaupunkiin sijoitettavan erikoispaloaseman hankesuunnitelma on hyväksytty.

Toimintavuoden aikana toteutetaan pelastustoimen palvelutuotannon toimivuutta mittaava asiakastyytyväisyyskysely. Ensihoitopalveluiden asiakastyytyvyyttä seurataan kuukausittain.

Päätoimisen henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut ja keskusteluiden sisältöä pyritään kehittämään sekä selkeyttämään kattavammaksi ja konkreettisemmaksi, että keskustelujen hyödyllisyyskokema paranee vuoden 2020 tasosta. Käytyjen kehityskeskustelujen toteuma oli elokuun lopussa 47 %.

Sairaspoissaolot ovat vähentyneet 8,75 %.

1.2 Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset riskit

1. Pelastustoimessa toteutettu varallaolo on riitautunut kansallisesti ja aiheuttanut palkkavaateita, minkä vuoksi varallaolon jatkaminen nyky muodossa aiheuttaa oikeudellisen ja taloudellisen riskin. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen toimintaa koskien nostettuja kanteita on kolme, jotka kaikki ovat työtuomioistuimen käsittelyssä. Työtuomioistuin on antanut ratkaisun yhden kanteen osalta, jonka mukaan varallaoloaika on tullut lukea työajaksi. Kanne on edennyt määrävaiheeseen, jossa ratkaistaan maksettavat korvaukset. Seuraavien kuukausien aikana työtuomioistuin käsittelee myös kaksi käsittelyä odottavaa kannetta.
2. Ensihoitotoiminnan ulkoisten tulojen negatiivinen kehitys aiheuttaa riskin vaarantaa liikelaitoksen kyvyn tuottaa ensihoidon palvelut palvelutason mukaisella tasolla ja nykyisellä palvelutuotannolla.
3. Pelastustoimen ja ensihoidon toimintavalmiusaikojen toteutuminen lainsäädännön ja palvelutasopäätösten edellyttämällä tasolla. Maakunnan alueella on neljä riskiruutua, joihin ei kyetä tuottamaan kiireellistä palvelua vaadittujen vaatimusten puitteissa.
4. Henkilöstön voimavarat ovat pelastuslaitoksen palvelutuotannon keskeinen edellytys. Pelastustoimen henkilöstön saatavuus on kansallisesti vaikeutunut pelastuslaitosten suuren rekryointitarpeen ja koulutusmäärien epäsuhteen takia. Terveystieteiden ammattilaisten saatavuus maakunnassa on heikentynyt ja tällä kehityksellä voi olla vaikutusta myös pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiin. Sivutoimisen henkilöstön saatavuuteen vaikuttaa erityisesti väestön väheneminen ja vanheneminen ja näiden aiheuttama poistuma.

1.3 Liikelaitoksen johtokuntaan nähden sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet sekä palvelutason mittarit vuonna 2021

Pelastuslaitoksella tavoitteena on jatkaa vuonna 2022 nykyisellä työaikamallilla, mikä edellyttää vuonna 2021 tehtävää poikkeusluvan hakemista. Työsuojeluvalvontaviranomainen on myöntänyt pelastuslaitokselle kaikki poikkeusluvut hakemusten mukaisina.

Heinävedelle rakennettava pelastustoimen ja ensihoitopalveluiden yhteinen hybridiyksikkö on edennyt rakennusvaiheeseen ja toimintamallin vaatima henkilöstön koulutus ja muu kehitystyö on käynnistynyt. Yksiköön suunniteltu pelastustoimen lisäresursointi on toteutettu.

Itä-Suomen pelastuslaitosten yhteisen tilannekeskustoiminnan keskittäminen Kuopioon on edennyt suunnitellusti. Uusi tilannekeskus aloitti toimintansa kesäkuussa. Pelastuslaitos seuraa toiminnan kehittymistä osallistumalla ohjaus- ja projektiryhmätyöskentelyyn.

Pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen siirtämisen suunnittelu hyvinvointialueille käynnistyy yhteistyössä sisäministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön kesken. Pelastuslaitos huolehtii alueellaan uudistuksen oman toimialansa valmistelusta. Pelastusjohtaja on osana väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanoa ja valmisteluryhmässä on kokoaikainen pelastuspäällikkö.

1.4 Operatiivinen toiminta

Pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätöksissä edellytettävää toimintavalmiutta tarkastellaan suhteessa riskiluokan vaatimaan toimintavalmiusaikaan. Mittarina käytetään onnettomuuskohteen tai potilaan tavoittamisaikaa.

1.4.1 Palvelutason toteutumisen seurantamittarit

PELASTUSTOIMINTA

Riskiluokka	Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika		
	Tavoite	Toteuma 2020	Toteuma 2021
I	50 %	55 %	48 %
II	50 %	78 %	82 %
III	50 %	94 %	95 %
IV	-	-	-
Yhteensä	50 %	77 %	78 %

Taulukko 3: Pelastustoimen toimintavalmiusaika

Pelastustoimella on ollut hälytystehtäviä yhteensä 2586 kappaletta. Tehtävät ovat vähentyneet noin 5 % edelliseen toimintavuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tehtävämäärissä suurin muutos johtuu viime kesän Päivö-myrskyn runsaan tehtävämäärän vaikutuksesta viime vuoden tehtävämääriin.

Pelastustoimen yksittäisten riskiruutujen toimintavalmiuden toteutumista seurataan riskiruututasoisesti. Palvelutaso on toteutunut pääsääntöisesti palvelutasopäätöksen mukaisena. Kahden vuosikolmanneksen aikana ei olla saavutettu Niinivaaran ja Rantakylän alueella ensimmäiselle riskiruudulle asetettua tavoitetta.

Riskiruudun toimintavalmiuden toteutumisen seurantaparametreina käytetään neljän vuoden aikajanaa, jolla arvioidaan ruutuun kohdistuneen palvelutason toteutumista.

ENSIHOITO

Alueluokka	AB Me-di-aani	Tot	AB 90%	Tot
Ydintaa-jama	8 min	6:59	11 min	11:45
Muu taa-jama	10 min	8:45	25 min	20:57
Asuttu maaseutu	20 min	17:38	35 min	32:20:00

Riski-luokka (koko maakunta)	90 %	Tot
C	30 min	37:17
D	120 min	46:22

Taulukko 4: Ensihoitopalvelun toimintavalmiusaika

Ensihoitopalveluilla on ollut 28 534 ensihoitotehtävää. Tehtävämäärät ovat lisääntyneet 7,3 % edelliseen toimintavuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

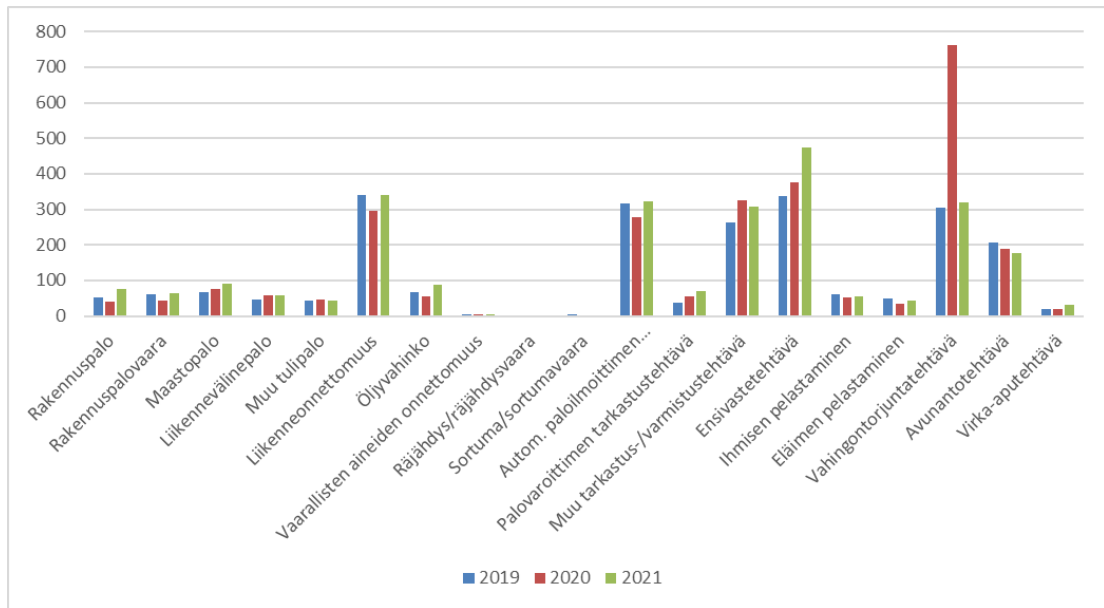
Ensihoidon palvelutaso on toteutunut pääsääntöisesti palvelutasopäätöksen mukaisena. Toimintavalmiusaikatavoitetta ei olla saavutettu 90 % tavoitettavuuden osalta Joensuun ydinkeskustan alueella. Toimintavalmiusajan ylittymiseen vaikuttavat raportointiohjelmassa olevat tekniset virheet, jonka johdosta raportointiin nousee mukaan mm. ei kiireellisiä sosiaali-toimen tehtäviä ja sairaalasiirtoja. Kiireettömissä C tehtävissä 30 min aikatavoitteen saavuttaminen koko maakunnan alueella on haastavaa pitkien välimatkojen vuoksi.

1.4.2 Operatiivisen toiminnan seurantamittarit

Tavoite	Mittari	2021	OVK 1	OVK 2
Pelastustoimi; hälytystehtävien määrän kehityksen seuranta (muutos %)	Muutosprosentti vuoteen 2020 verrattuna	+/- %	+14 %	-5 %
Rakennuspaloissa pelastetut omaisuusarvot	Pelastettujen omaisuusarvojen suhde uhattuna olleisiin arvoihin	90 %	81 %	81 %
Pelastetut henkilöarvot	Välittömästi ja muusta vaarasta pelastetut henkilöt (lukumäärä)	hlö.määrä	18/23 hlöä	18 /50 hlöä
Ensihoito: hälytystehtävien määrän kehityksen seuranta	Muutosprosentti vuoteen 2020 verrattuna	+/- %	+ 4 %	5,7 %
	Hoitolaitokseen kuljetettavien potilaiden suhde kohteessa hoidettuihin potilaisiin (suhde %)	%	80,3 %	80,2 %
Ikäihmisten turvalliseen kotona asumisen tukeminen/ Turvapuhelintehdävät/hoidontarpeen arviointi /valvontakäynnit	Tehtävien lukumäärät/kpl	kpl	26 kpl	521 kpl
Hybridiyksikön toiminnan käynnistäminen.		Heinävesi		Valmis-teilla
Yhden hoitajan yksikön toiminnan vakiinnuttaminen		K/E	K/ 870 teh-tävää	K/ 2020 tehtävää
Ensihoitoyksiköiden käyttöaste	%/työajasta	%	30,3 %	32 %
Moniammatillisten yksiköiden käyttöaste pelastustehtävillä.	%/tehtävistä	%	Ei pytytä raportoi-maan	Ei pytytä ra-portoi-maan

Taulukko 5: Operatiivinen toiminta

Pelastuslaitos tukee moniammatillisesti ikäihmisten kotona asumisen turvallisuutta ja pyrkii lisäämään omalla toiminnallaan turvallisuuden tunnetta. Ikäihmisten koteihin tehdään kohdennettuja valvontakäyntejä, huolehditaan harva-alueilla turvapuhelin tehtävistä ja koko maakunnan alueella hoidontarpeen arvioinnista. Kotona asumisen tukemiseen liittyviä tehtäviä on ollut alkuvuoden aikana yhdenhoitajan yksiköllä 2020 kappaletta ja valvontakäyntejä on tehty yhteensä 103 kertaa.

Taulukko 6: Hälytystehtävät onnettomuustyypeittäin

1.4.3 Onnettomuusvahingot

Tulipaloissa on menehtynyt 2 henkilöä ja loukkaantunut 5 henkilöä. Muissa onnettomuuksissa menehtynyt 12 henkilöä ja loukkaantunut 146 henkilöä.

Palomiehet ovat pelastaneet 51 onnettomuuden uhria ja evakuoitu 17 henkilöä.

Tulipaloista aiheutui alkuvuoden aikana noin 2,4 miljoonan euron aineelliset vahingot. Rakennuspaloissa pelastetun omaisuuden määräksi on arvioitu 81 % uhattuna olleen omaisuuden arvosta.

Onnettomuusvahingot	TP 2015	TP 2016	TOT 8/2017	TOT 8/2018	TOT 8/2019	TOT 8/2020	TOT 8/2021
Rakennuspalot ja -vaarat							
Palokuolemat lkm	3	1	2	1	1	0	2
Loukkaantuneita lkm	9	16	7	4	6	16	5
Pelastetut arvot							
Osallisena olleet henkilöt	203	683	271	178	549	143	132
Pelastetut henkilöt	2	10	10	1	5	0	1
Evakuoidut henkilöt	18	169	80	0	10	4	17
Omaisuuksien vahingot	2,9 milj. €	3,7 milj. €	2,2 milj. €	1,8 milj. €	2,1 milj. €	2,4 milj. €	2,4 milj. €
Pelastetut omaisuusarvot	94 %	96 %	94 %	91 %	88 %	84 %	81 %
Muut onnettomuudet							
Kuolleita lkm	34	27	11	11	17	9	12
Loukkaantuneita lkm	356	273	189	174	172	156	146
Palanut metsä/maasto ha	10,2	8,8	8,8	48	13	31	34
Pelastetut arvot							
Osallisena olleet henkilöt	1252	1281	692	722	796	679	684
Pelastetut henkilöt	70	80	41	37	66	57	50
Evakuoidut henkilöt	1	1	0	1	0	100	0

Taulukko 7: Onnettomuusvahingot

1.5 Onnettomuuksien ehkäisy

Valvontasuunnitelman mukaiset valvontakäyntejä on tehty 1243 yritys- ja laitospaikoitteeseen. Asuinrakennusten paloturvallisuutta valvotaan paloturvallisuuden itsearviointimenetelmällä. Kiinteistön omistaja/haltija tekee omatoimisesti oman kotinsa paloturvallisuuden arvioinnin pelastuslaitoksen toimittaman ohjeistuksen mukaisesti. Paloturvallisuuden itsearviointimenetelmällä tavoitellaan 1500 kotitaloutta. Elokuun loppuun mennessä itsearviointeja oli tehty 956 kpl. Asukkaat, jotka eivät palauta paloturvallisuuden itsearviointilomaketta, tehdään yleinen palotarkastus.

Pelastuslaitoksen ja Pohjois-Karjalan Pelastusalanliiton järjestämiin turvallisuusviestinnän koulutustapahtumiin ja muihin tilaisuuksiin osallistunut 3 % maakunnan asukkaista.

Paloasemien tilaturvallisuutta parannetaan vuosittain kiireellisyysjärjestyksessä. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella on ns. kylmät asemat mukaan lukien 29 paloasemaa. Tilaturvallisuutta nostetaan vuosittain 3-4 paloasemalla. Paloasemien turvallisuustason nostot toteutuvat toisen ja kolmannen osavuosikatsausien aikana.

Onnettomuuksien ehkäisytoiminnan vaikuttavuutta seurataan tarkastelemalla ihmisen toimintaa tulipalotilanteissa ja rakennuspalovaaroissa.

Mittareina käytetään ihmisen toiminnasta aiheutuvien tulipalojen määrän muutosta ja alkusammutuksen vaikutusta tulipalojen kehittymiseen rakennuspaloissa sekä palovaroittimien toimintakuntoisuutta asuntopaloissa. Alkusammutusta yritettiin 31 % rakennuspaloista ja pelastustoiminnanjohtaja on arvioinut, että 44 % alkusammutus sammutti palon tai 35 % rajoitti merkittävästi palon leviämistä.

Valvontasuunnitelman ja onnettomuuksien ehkäisyn vaikuttavuuden mittarit

Turvallisuuspalvelut	Tavoite 2021	OVK 1	OVK 2
Paloturvallisuuden itsearviointi	1500	-	956
Valvontatehtävien määrä (kpl)	1450	514	1243
Turvallisuusviestintä (% maakunnan asukasmäärästä)	20 %	1 %	3 %
Paloasemien tilaturvallisuus	3-4 paloasemaa	-	25%
Ihmisten toiminnasta johtuvien onnettomuuksien määrä kaikissa tulipaloissa % tehtävistä Vähenee 5 vuoden keskiarvosta.	40 %	34 %	33 %
Toiminta rakennuspaloissa Alkusammutusta yritettiin % Alkusammutuksen vaikutus Sammutti palon/rajoitti paloa % Paranee 5 vuoden keskiarvoon nähden.	31 % 64 % / 9 %	21 % 30 % / 38 %	31 % 44 % / 35 %
Toiminta rakennuspaloissa: Asunnossa oli palovaroitin Palovaroitin toimi Paranee 5 vuoden keskiarvoon nähden.	54 % 60 %	71 % 43 %	55 % 46 %

Taulukko 8: Valvontasuunnitelman toteutuminen ja onnettomuuksien ehkäisyn vaikuttavuus

2 Liikelaitoksen talousarvion toteutuminen

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU 1-8/2021 (1000 EUROA)

LIIKETUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-8 / 2021	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
300 Liikevaihto	27 759	0	27 759	18 230	-9 530	-34,3 %	65,7 %	16 732	9,0 %	25 677
320 Liiketoiminnan muut tuotot	221	0	221	211	-10	-4,7 %	95,3 %	108	94,5 %	191
329 Muut tuet ja avustukset	118	0	118	6	-112	-94,8 %	5,2 %	1	322,5 %	88
YHTEENSÄ	28 098	0	28 098	18 446	-9 652	-34,3 %	65,7 %	16 842	9,5 %	25 956
LIIEKULUT										
405 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 658	0	-1 658	-1 191	467	28,1 %	71,9 %	-881	35,2 %	-1 685
420 Palvelujen ostot	-2 770	0	-2 770	-1 731	1 039	37,5 %	62,5 %	-1 604	7,9 %	-2 489
500 Palkat ja palkkiot	-16 771	0	-16 771	-10 866	5 906	35,2 %	64,8 %	-10 235	6,2 %	-15 583
505 Henkilösivukulut	-3 518	0	-3 518	-2 336	1 182	33,6 %	66,4 %	-2 266	3,1 %	-3 397
600 Poistot ja arvonalentumiset	-1 050	0	-1 050	-700	350	33,3 %	66,7 %	-767	-8,7 %	-803
610 Liiketoiminnan muut kulut	-2 331	0	-2 331	-1 363	967	41,5 %	58,5 %	-1 181	15,5 %	-2 109
YHTEENSÄ	-28 098	0	-28 098	-18 187	9 911	35,3 %	64,7 %	-16 933	7,4 %	-26 066
LIIEKYLJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	259	259			-92	-382,8 %	-110

Taulukko 9: Talousarvion toteutumavertailu